

OBSZAR TEMATYCZNY 2 - BEZPIECZEŃSTWO ŻYWNOŚCI I OCHRONA ŚRODOWISKA

Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1107/2009 z dnia 21 października 2009 r. dotyczące wprowadzania do obrotu środków ochrony roślin i uchylające dyrektywy Rady 79/117/EWG i 91/414/EWG oraz dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/128/WE z dnia 21 października 2009 r. ustanawiające ramy wspólnotowego działania na rzecz zrównoważonego stosowania pestycydów dotyczą wprowadzania środków ochrony roślin do obrotu i nakładają na państwa członkowskie Unii Europejskiej obowiązki związane z nadzorem nad stosowaniem środków ochrony roślin oraz ograniczaniem ich negatywnego oddziaływania na środowisko naturalne. Jednym ze sposobów umożliwiających osiągnięcie tych celów jest promowanie i upowszechnianie zasad integrowanej ochrony roślin. Zgodnie z dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/128/WE z dnia 21 października 2009 r. ustanawiającą ramy wspólnotowego działania na rzecz zrównoważonego stosowania pestycydów z dniem 1 stycznia 2014 r. stosowanie zasad integrowanej ochrony roślin jest obowiązkowe. „Strategia zrównoważonego rozwoju wsi, rolnictwa i rybactwa na lata 2012-2020” proponuje dążenie do przestrzegania przez rolników wymogów Zasad Dobrej Praktyki Rolniczej i kładzie nacisk na promocję integrowanych metod produkcji.

Zgodnie z zasadami integrowanej ochrony roślin decyzje o wykonaniu zabiegów ochrony roślin powinny być podejmowane z uwzględnieniem rzeczywistych zagrożeń upraw przez organizmy szkodliwe, określone na podstawie monitorowania ich występowania i przy uwzględnieniu progów ich ekonomicznej szkodliwości. Jednocześnie, w celu ograniczenia skażenia środowiska i redukcji poziomu pozostałości środków ochrony roślin w produktach spożywczych, w pierwszej kolejności powinny być stosowane niechemiczne metody ograniczania występowania tych organizmów, takie jak odpowiedni płodozmian i zmianowanie, uprawa odmian odpornych, właściwe nawadnianie i nawożenie, a także metody biologiczne. Wdrożenie systemu integrowanej ochrony roślin do powszechnego stosowania będzie wymagało dużej pracy edukacyjno-upowszechnieniowej, a także dostarczenia rolnikom odpowiednich narzędzi, takich jak: metodyki ochrony poszczególnych roślin uprawnych i monitorowania występowania organizmów szkodliwych oraz programy wspomaganie decyzji o celowości zastosowania zabiegów ochrony roślin. Rolnictwo w Polsce, szczególnie po przystąpieniu do Unii Europejskiej, rozwija się dynamicznie na co ogromny wpływ ma ochrona roślin. Zwiększanie się powierzchni wielu upraw ogrodniczych, pojawienie się nowych agrofagów i nowych technologii uprawy oraz wpływ zmian klimatycznych spowodowało, że istniejące programy ochrony są lub stają się nieaktualne i wymagają nowego podejścia. Powinno ono uwzględnić integrację metod ochrony ukierunkowaną na ograniczanie stosowania chemicznych środków ochrony roślin, ze zwróceniem uwagi przede wszystkim na:

- 1) bezpieczeństwo żywności;
- 2) przeciwdziałanie skutkom zmian klimatycznych i adaptację ogrodnictwa do skutków tych zmian;
- 3) ochronę, pielęgnowanie i wykorzystanie zasobów przyrodniczych i krajobrazowych obszarów wiejskich.

Zadania proponowane w tym obszarze tematycznym stanowią istotny element realizacji działań ujętych w Krajowym Planie Działania na rzecz ograniczania ryzyka związanego ze stosowaniem środków ochrony roślin na lata 2013-2017. Ponadto służą realizacji zobowiązań w zakresie nadzoru nad obrotem i stosowaniem środków ochrony roślin, co wiąże się z prowadzeniem laboratoryjnych analiz pozostałości środków ochrony roślin w materiale roślinnym, glebie i wodzie.